

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

خواننده «شد خزان گلشن آشنایی…» که بود؟

سید جواد بدیع‌زاده، خواننده، موسیقیدان و نوازس ایرانی، سال ۱۲۸۱ شمسی در تهران به دنیا آمد. پدرش «آقا سید رضابدیع کاشانی» با تسلط کافی بر ردیف موسیقی ایرانی، پسر خود را نیز به فن آواز مودنی و روضه‌خوانی و تعزیه آشنا ساخت و او از تجربیات پدر استفاده کرد و به فراگیری گوشه‌ها و ردیف‌های موسیقی دستگاهی ایران پرداخت. جواد، موسیقی ردیف سنتی و گوشه‌های بی‌شمار آن را از پدر و نیز از دایی خود فرا گرفت.

او علاوه بر خوانندگی در امر آهنگسازی نیز شهرت دارد. سال ۱۳۰۴ که کمپانی انگلیسی صفحه‌پرکنی «هیز مسترزویس» به قصد تهیه و ضبط صفحه از نواخته‌ها و خواننده‌های هنرمندان ایرانی نماینده خود را به ایران اعزام کرد و شعبه خود را در تهران گشود، بدیع‌زاده به عنوان نخستین خواننده مرد، با معرفی و توصیه عبدالحسین خان شهنازی، انتخاب شد و اولین صفحه او با عنوان «جلوه گل» روانه بازار شد که شامل دو قطعه آواز و سه تصنیف از ساخته‌های خودش بود. از آن پس تا سال ۱۳۱۴ بدیع‌زاده ۲۴ تصنیف ساخت که همه روی صفحه ضبط شده است.

از میان آفریده‌های معروف او می‌توان از سرود «ایران، کشور داریوش» و ترانه‌های جلوه گل، داد دل، دل افسرده، هدیه خاک، گل پرپر و «خزان عشق» یاد کرد. آهنگ مشهور «خزان عشق» با مطلع: «شد خزان گلشن آشنایی / باز آتش به جان زد جدایی» که تا زمان ما همچنان جاذبه خود را حفظ کرده سال ۱۳۱۳ با صدای بدیع‌زاده و شعر عاشقانه‌ای از «رهی معیری» ساخته شد. سید جواد بدیع‌زاده ۱۰ دی ماه سال ۱۳۵۸ چشم از جهان فرو بست.

خودزنی / محیط زیست

از سلامت مردم تا سیاسی کاری رسانه‌ها

استاد ارتباطات و مولف کتاب مدیریت بحران گفت: «متأسفانه در حال حاضر هیچ کدام از رسانه‌ها و دستگاه‌ها به وظایف قانونی خود در جهت مقابله با تخریب محیط زیست و به خصوص آلودگی هوا عمل نکرده‌اند و برخی رسانه‌ها نیز با سیاسی کاری و بدون توجه به نقش همه دستگاه‌ها در برور بحران‌های زیست محیطی از جمله آلودگی هوا، فقط حکم مجرمیت دستگاه خاصی را صادر می‌کنند.» دکتر اکبر نصراللهی که در کارگاه آموزشی خبرنگاران حوزه محیط زیست با موضوع «مدیریت رسانه‌ای بحران‌های محیط زیستی» سخن می‌گفت، اظهار داشت: کشور ما در معرض انواع بحران‌ها به‌ویژه بحران‌های زیست محیطی است و همین موضوع باعث می‌شود بیش از سایر کشورها به خیرنگاری بحران احتیاج داشته باشیم. نصراللهی با توجه به اثرگذاری بر بحران و اثرپذیری رسانه از بحران گفت: شاید در شرایط عادی مردم زیاد به رسانه‌ها مراجعه نکنند اما اگر بحران اتفاق بیفتد مراجعه و جست‌وجوی مخاطبان به رسانه‌ها به اوج می‌رسد. در این شرایط اگر نیاز مخاطبان به‌موقع و درست تامین شود به حفظ و جذب مخاطبان و افزایش اعتبار رسانه‌می انجامد در غیر این صورت به گریز مخاطبان و اعتبارزدایی و بروز بحران در خود رسانه منجر می‌شود. به عبارت دقیق تر غفلت در بهره‌گیری شایسته از رسانه منجر به تشدید بحران و سردرگمی‌ها خواهد شد. نویسنده کتاب «مدیریت پوشش خبری بحران در رسانه‌های حرفه‌ای» و کتاب «راهنمای پوشش خبری در رسانه‌ها» با انتقاد از «برخورد و پوشش رویدادی» به بحران‌های زیست محیطی تأکید کرد: بحران‌های زیست محیطی یک‌روزه به وجود نیامده‌اند تا بتوان با پرداخت و پوشش رویدادی و مقطعی و نگاه عرضی آن راحل کرد؛ رسانه‌ها در قبال محیط زیست باید «فرآیندمدار و روندی» عمل کنند و یادشان باشد آلودگی هوا یک‌روزه به وجود نیامده است تا با توجه و پوشش ۲۴ ساعته مرتفع شود. نصراللهی با اشاره به تشدید آلودگی هوا در تهران و کلان‌شهرهای کشور و هجوم رسانه‌ای به سازمان حفاظت محیط زیست، گفت: آلودگی هوا که همه‌ساله در ماه‌های آذر و دی افزایش می‌یابد، از جمله بحران‌های قابل پیش‌بینی بود، هم از حیث پیگیری انجام اقدامات برای مقابله با آن و هم از جهت برخورد رسانه‌ای با این موضوع و لذا لازم بود از قبل به مردم در این باره آگاهی و اطلاعات لازم داده می‌شد. به گفته این مدرس دانشگاه، شرایط فعلی کشور که در آستانه تصویب برنامه ششم توسعه و بودجه سال ۹۵ هستیم، بهترین فرصت برای کمک‌قوای سه‌گانه برای حل مساله آلودگی هوا است زیرا اکنون گوش‌ها و چشم‌ها دل‌ها آماده همکاری است و باید همه ایفای نقش کنند. وی ادامه داد: برخی بر خلاف منویات رهبر معظم انقلاب، با اهداف سیاسی معضلات محیط زیست را برجسته می‌کنند و مشاهده می‌شود که همین موضوع آلودگی هوا برای برخی شده تریبون بار و یارکنشی سیاسی و آدرس‌های غلط به مردم و افکار عمومی می‌دهند. به گفته این صاحب‌نظر عرصه ارتباطات، سکوت درباره اجرای مطالبات رهبری در حوزه محیط زیست، فضا را برای بهره‌برداری سیاسی و جناحی برخی آماده می‌کند. وی تأکید کرد: متأسفانه در موضوع محیط زیست و همین مساله آلودگی هوا از ظرفیت رسانه‌ها به‌خوبی استفاده نشده است یا به عبارتی باید بگوییم رسانه‌ها نیز به‌خوبی در این حوزه عمل نکرده‌اند. پیشنهاد می‌کنم مقامات ارشد سازمان محیط زیست و سایر دستگاه‌های مسئول مثل شهرداری، پلیس، وزارت کشور و مجلس و… با اهالی فکر و اندیشه‌ور رسانه هم‌اندیشی برگزار کنند و آنجا معلوم شود هر دستگاه چه نقش و سهمی دارد و برود دنبال انجام وظیفه و سهم خود.

فارسی را پاس بداریم

ماشین سواری در یک پیچ پر فراز و نشیب

چیزی به اسفند ماه نمانده. آخر سال دو انتخابات مهم در پیش داریم و در این مدت باقی مانده به انتخابات، همین طور روزنامه و مجله و سایت است که از زمین و هوا می‌رویند و به نفع جریان و جناح‌های مختلف، زنده‌باد و مرده‌باد سر می‌دهند. خبرگزاری‌ها و جرایدی هم که در حال فعالیت‌اند، حجم فعالیت‌شان را بالا می‌برند تا از قافله انتخابات جا نمانند و خدای نکرده از وظیفه شرعی و ملی‌نشان غفلت نورزند! در چنین هنگامه‌ای البته تنها چیزی که مهم نیست کیفیت مطالب و نوشته‌هایی است که منتشر می‌شود. مهم انتخابات است. نه، مهم برنده شدن در انتخابات است. اینکه نامزدهای انتخاباتی چه ادبیاتی را برای تبلیغات برگزینند اهمیتی ندارد. اینکه هواداران نامزدهای انتخاباتی یا چه نثری در حمایت از آنان قلم بزنند اهمیتی ندارد. غرغر و ناله‌من و امثال من هم در این میانه به سوزنی می‌ماند در انبار کاه؛ سوزنی که هم در انبار کاه افتاده، و هم کسی در جست‌وجوی آن نیست. زبان فارسی در غوغای سیاست‌بازی ما غریب افتاده است. حتی آنجا که عده‌ای به دنبال توسعه ایران فرهنگی‌اند و انواع و اقسام برنامه‌ها و

ای داده غمت به باد، جانم جو شمع
تا کی ز غمت اشک فشانم چون شمع؟
گر می‌کنشی ام بکشی که خود را همگی
من با تو نهاده، در میانم چون شمع
(سلمان ساوجی، قرن هشتم، رباعیات)

انواع شرعی: اذان صبح: ۵:۴۲ | اذان ظهر ۱۲:۰۷ | غروب آفتاب: ۵۹:۱۶ | اذان مغرب: ۱۷:۱۹ |

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

تابستان با برگ‌های برنده‌اش

هشتمین دفتر شعر فرشته ساری به بازار آمد

مجموعه شعر «تابستان با برگ‌های برنده‌اش» سروده فرشته ساری را انتشارات مروارید راهی بازار کتاب کرد. این مجموعه که هشتمین مجموعه شعر فرشته ساری است در سه بخش با عنوان‌های «تابستان با برگ‌های برنده‌اش» (شعرهای ۹۳–۹۴)، «نوار قلب روز» (شعرهای ۱۳۸۶ به بعد) و «سیارکی که اهلش نشد» (شعرهای سال‌های گوناگون) تقسیم‌بندی شده‌اند. دفتر شعر اخیر ساری متشکل از ۸۵ شعر سپید است. «قطار را دوست دارم»، «از این پاساژ به آن پاساژ»، «از برابر سیم رد می‌شوم»، «دستش را می‌گیری»، «اگر بخواهی»، «به شماره افتاده نفس سال»، «چه طولانی شده این میان‌برده»، «جهان جالبی‌اس ات است»، «امروز»، «می‌دود بیرون»، «اعتنا»، «دوستانی دارد بهتر از خار درخت»، «با زندگی که به تو دادند»، «تخت گاز رفتم خرد و خمیر شدم»، «اینها همه‌اش تلاشی است»، «روزی»، «آهنگ زندگی را خوانده است دیگر»، «همه‌اش جس کسی را داری»، «از آواز ریز ریز»، «چند اتفاق نادر داشت تو تماشا می‌کرد»، «سپیدی چرک‌تاب گیره‌های بی‌استفاده»، «اینجا و اکنون»، «یک هشتم سفرنامه» و «دل‌تنگی کوره‌راه مجسم است» نام برخی از شعرهای این دفتر است. در یکی از شعرهای این کتاب می‌خوانیم:

«قطار را دوست دارم

چون قرار است اتفاقی بیفتد در آن

حتی اگر قرقره‌های اتصال

غرغر کنند مدام

چشم‌انداز جا می‌گذاردم

چون زمان

که جامی گذاردم اما

گردش روزگار برعکس است

ریشه آلودگی هوا کجاست؟

با کاروان حله / اخبار هنر

میرزا کوچک خان سینمای ایران در گذشت

ولی‌الله مومنی بازیگر نقش میرزا کوچک خان در سریال «کوچک جنگلی» جان به جان آفرین تسلیم کرد. این بازیگر پیشکسوت سینمای ایران، این روزها در حال ایفای نقش در سریال «معمای شاه» بود. او روز سه شنبه ۸ دی بر اثر سکنه قلبی دار فانی را وداع گفت. این بازیگر در سریال معمای شاه در نقش «آژان» و مامور سفارت شوروی مقابل دوربین رفته و قرار بود چهارشنبه نهم دی ماه در شهرک سینمایی غزالی مقابل دوربین برود که متأسفانه درگذشت. ولی‌الله مومنی اول خرداد سال ۱۳۲۳ در اردبیل به دنیا آمد. به خاطر علاقه‌ای که به هنرداشت از سال ۱۳۴۳ به بازی در تئاتر روی آورد و از سال ۱۳۴۵ با بازی در فیلم «دو انسان» ساخته آرمانیس آقامالیان وارد سینما شد. وی از سال ۱۳۴۷ به‌طور حرفه‌ای وارد کار دوبلاژ شد. در همان سال با بازی در مجموعه «پهلوان نایب» به عنوان بازیگر وارد تلویزیون شد. در سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ با بازی در فیلم‌های «میرزا کوچک خان» و «سردار جنگل» نقشی ماندگار و پابرجا در سینمای ایران ایفا نمود که باعث شهرت و محبوبیت بیش از پیش او در میان مردم و جامعه هنری شد. سال ۱۳۷۵ با بازی در سریال «آفتاب و زمین» در نقش پدر امام خمینی (ره) دوباره توانایی خود را به تصویر کشید. وی از جمله معدود بازیگرانی است که در تمام ژانرهای منفی و مثبت ایفای نقش کرد. بازی تاثیرگذار او در نقش بسیار منفی «شرحیل بن ذی الکلاع» در سریال «مختارنامه» و نقش مثبت «امیر بخارا» در سریال «جلال الدین» فراموش‌نشده‌ی است.

ای داده غمت به باد، جانم جو شمع
تا کی ز غمت اشک فشانم چون شمع؟
گر می‌کنشی ام بکشی که خود را همگی
من با تو نهاده، در میانم چون شمع
(سلمان ساوجی، قرن هشتم، رباعیات)

همیشه پابر جاست

برای نفر بعدی

قطار را دوست دارم

حتی اگر پرشتاب باشد

و به قاهره هم نرود…»

در یکی دیگر از شعرهای این مجموعه آمده است:

«یکی از روزهای سرد پاییز

پژواک گاهی فارسی دبستان می‌آید:

«قوقولی قوقو به لانه نرفته بود

تک و تنها پر سر بام نشسته بود…»

و آرونگی هوای پاییزی

تنگی نفس

و آرونگی هوای گنبدیده

تنگی فرصت

غروب این پاییز

طنین فارسی دبستان را دارد

بدون پند آن»

فرشته ساری متولد ۱۳۳۵ تهران، شاعر، نویسنده و مترجم است. از میان مجموعه شعرهای او می‌توان به «پژواک سکوت»، «آب‌های بی‌تمثال»، «شکلی در باد»، «جمهوری زمستان»، «روزها و نامه‌ها»، «سیی لحن بارید»، «شهرزاد پشت چراغ قرمز» (گزیده شعرها) و از میان رمان‌های او می‌توان به «مروارید خاتون»، «جزیره نیلی»، «آرامگه عاشقان»، «میترا»، «عطر رازبانه»، «پری‌سا» و «آفتاب در تهران» اشاره کرد.

تفاوت موسیقی حرام و حلال چیست؟

نخستین جشنواره بین‌المللی موسیقی «بیامبر مهربانی» باحضور علی‌میرادخانی، لوریس چکنلوریان، آیت‌الله محسن اراکی، منوچهر متکی، محمود صلاحی و جمعی از شرکت‌کنندگان کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی در فرهنگسرای بهمن به کار خود پایان داد. در این مراسم، آیت‌الله اراکی، دبیرکل مجمع تقریب‌مذاهب اسلامی، گفت: موسیقی مجالس لهنوومعصیت، حرام‌وموسیقی مجالس سالم،

حلال است. اگر فضای مجلس، فضای معنوی و سالمی باشد موسیقی‌ای هم که از آن بیرون می‌آید سالم است. وی با بیان اینکه موسیقی حلال قابلیت تعیین معیار دارد، اظهار کرد: دانشمندان باید میزان صحیح و دقیق موسیقی حلال و حرام را با محاسبات دقیق ریاضی و دانش موسیقی تبیین کنند. دانشمندان می‌توانند با کمک‌فقه‌ای این فن، این معیار را معلوم کنند. اگر دانشمندان ما آمادگی تعیین معیارهای مثبت در این راستا را داشته‌باشند، مانیز آمادگی همکاری داریم. البته ابتدا ممکن است اختلاف نظر‌هایی پیش بیاید. اما قطعا به مرحله روشنی در این موضوع خواهیم رسید. آیت‌الله اراکی با بیان اینکه وجود مقدس پیامبر اکرم(ص) راهنوز نشناخته‌ایم، افزود: موسیقی‌ای که برای مجالس میلاد پیامبر اکرم(ص) برگزار شود، خودبه خود حلال است، به شرط اینکه اندیشه و روان تولیدکنندگان این موسیقی با این موضوع همراه باشد. در این مراسم، گروه همهان جشنواره موسیقی «بیامبر مهربانی» از کشور افغانستان روی صحنه رفت و قطعاتی را اجرا کرد. پس از آن مانی رهنما به اجرای دو قطعه در رابطه با حضرت محمد(ص) و شهدا پرداخت.

ایشان دارم در اینجا مطرح می‌کنم. شاید به دست ایشان برسد. شاید…

۱. پیچ پر فراز و نشیب چگونه پیچی است؟ لطفا نشانی‌اش را به ما هم بدهید برویم در این پیچ ماشین سواری کنیم. این تقریحات سالم‌را از ما مردم عادی و عامی دریغ نکنید. ما هم آدمیم خیر سرمان.

۲. کلمه «گذشته» دقیقاً در اینجا چه کاره است؟ فعل است؟ صفت مفعولی است؟ اگر فعل ماضی نقلی است، جزء دوم آن به کدام قرینه حذف شده است؟

۳. فاعل فعل‌های «نمایند» و «گردد». فارغ از عتیقه بودن این افعال -دقیقا چه کسانی هستند؟

۴. «را»ی مفعولی در جمله «وحدت و یکپارچگی حفظ کنند» کجا رفته؟ آحیانا به همان پیچ پر فراز و نشیب نرفته به قصد تفریح و ماشین سواری؟

۵. منظور از «گرگ‌ها» کیست؟ لطفا توضیح دهید!

…